

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio V. De discursu, & certitudine Visionis Beatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

109. Obijcies 2. Ut actio aliqua in toto rigore praxis dici queat, opus non est, quod à potentia libera egrediatur, sed satis est, quod per verum dictamen potentiae intelligentis dirigatur; atqui amor beatificus ita dirigitur; ergo &c. Respondeo supponi falsum posse actionem dirigi per dictamen intellectus, quin sit libera; sicque non potest rationem praxis propriae habere, quin à potentia omnino libera, prout talis est, egrediatur.

110. Instabis: Visio Beata non aliunde est practica in ordine ad creaturas, nisi quia actiones circa illas dirigit; sed ita dirigit circa amorem beatificum elicendum; ergo &c. Respondeo Visionem Beata in ordine ad creaturas esse practica, quia circa illas directiva, & regulativa est actionum liberarum, seu quae aliter se habere possunt; quod tamen habere non potest in ordine ad amorem beatificum, ut diximus.

SECTIO V.

De discursu, & certitudine Visionis Beatae.

111. **D**IFFICULTAS 1. Utrum Visio Beata sit cognitio discursiva? Dico 1. Visio Beata non est formaliter discursiva. Ita D. Thom. q. 8. de Verit. art. 15. ad 1. & q. unica. de Anim. art. 7. ad 4. Cabrer. 3. p. q. 10. art. 4. d. 5. num. 44. P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 18. n. 7. P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 3. sect. 3. n. 3. P. Gil. tom. 2. tract. 8. cap. 1. n. 11. P. Soar. Luffit. de Anim. 17. 3. d. 3. n. 160. P. Tellez. d. 85. sect. 3. n. 8. Aegid. Luffit. lib. 5. de Beatit. q. 8. art. 1. § 2. n. 14. Lorca tom. 1. in 1. 2. d. 18. § secundum dubium. P. Ripal. d. 55. n. 40. quorum plures jam citavimus in Log. tract. 5. d. 4. n. 135. ubi jam de hac, & sequenti conclusione, & ideo de illis hic breviter.

112. Probatur primo à priori, quia cognitio formaliter discursiva solum reperitur, quando potentia ob defectum luminis, speciei, aut aliud impedimentum ex parte potentiae, vel objecti appositum, non potest penetrare effectum in sua causa, ut utrumque unâ, eademque cognitione attingat, sed efformando prius cognitionem causae, ex ea manuducitur ad eliciendam aliam cognitionem effectus causatam ab illa priori; atqui in Visione Beata nulla hujusmodi imperfectio reperitur, neque ex parte luminis, quod est perfectissimum, neque ex parte speciei, quae est ipsa Essentia Divina, neque ex parte objecti cognoscendi, quod est ipse Deus; ergo quidquid ratione luminis gloriae Beato est manifestabile, unâ, eademque cognitione percipit, & sine ullo discursu.

113. Probatur secundò, quia communior Theologorum sententia, quos citat, & sequitur P. Soar. lib. 2. de Angel. cap. 33. non admittit in Angelis hujusmodi discursum, saltem quoad evidenter cognita, ex eo, quod causas, eorumque effectus unico intuitu simul attingunt ob perfectionem luminis, & specierum; sed in Beatis lumen, & species sunt perfectiora, ut constat; ergo &c.

114. Probatur tertio, quia Theologi cum D. Thom. cit. ut videre est apud P. Soar. tom. 1. in 3. p. d. 28. sect. 2. § Dico 1. & P. Vasq. ibid. d. 52. cap. 3. n. 18. excludunt hujusmodi discursum à Scientia per se infusa Christi Domini ob illius perfectionem, utpotè utens lumine, & speciebus perfectissimis; ergo ob eandem rationem excludi debet à Visione Beata.

115. Probatur quartò, quia Visio Beata est perfectissima participatio Visionis beatificae Increate; sed huic denegare solent Theologi cum D. Thom. 1. contr. gent. cap. 88. & 1. p. q. 14. art. 7. ut vidimus in Log. tract. 5. d. 4. à num. 187. omnem rationem discursus; licet enim perfectissime cognoscat effectus in suis causis, utrumque tamen unâ, & eadem cognitione simul attingit absque ratione causalitatis, & dependentiae ob summam perfectionem luminis Increate; ergo Visioni Beatae deneganda erit ratio discursus, saltem formalis.

116. Oppositum tenent aliqui Recentiores cum P. Arriaga tom. 2. in 1. p. d. 51. n. 13. & P. Recupit. qui tamen adeò clarè non loquuntur: pro quibus: Argues 1. cum Mayron. quodlib. q. 2. ad 1. & q. 14. Prolog. §. Sed contra. Bassol. ibid. q. 1. art. 1. Lycher. q. 4. dicto 3. qui hanc sententiam secuti sunt: Visio Beata cognoscit creaturas ex ratione Essentiae divinae prius cognita, quae secundum suas perfectiones est ratio cognoscendi illas; sed quando cognoscitur unum ex vi alterius prius cogniti, datur ratio discursus; ergo &c. Respondeo distinguendo minorem: datur ratio discursus, vel formalis, vel virtualis; concedo minorem: semper formalis; nego minorem: hunc autem negamus in Visione Beata ob rationes assignatas; de discursu autem virtuali, quem ad plurimum probat argumentum, infra dicemus.

117. Argues 2. Visio Beata habet rationem perfectissimae scientiae; sed hæc per discursum comparatur, ut constat; ergo &c. Respondeo Visionem Beata esse quidem scientiam perfectissimam, non tamen definitam ab Aristotele, idest, causatam ab antecedente cognitione distincta, sed à cognitione perfecte attingente effectum in causa, & propter causam, seculis imperfectionibus pluralitatis cognitionum, & dependentiae, quas habet Scientia ab Aristotele definita.

118. Argues 3. In cognitione naturali Angelica conceditur ratio discursus, etiam circa evidentia, ex sententia Scot. & aliorum apud P. Soar. lib. 2. de Angel. cap. 33. an. 1. quam etiam in Scientia per se infusa Christi Domini, saltem quoad usum, concedit D. Thom. 3. p. q. 11. art. 3. & cum eo Caiet. Medin. & alii; ergo etiam in Visione Beata concedi poterit: sicut enim Visioni Beatae competit supernaturale lumen adequatum objecto cognoscendo, ita proportionem servatâ, cognitio Angelica in intellectu Angeli naturale lumen & speciem adequatam objecto præsupponit: similiterque Scientia per se infusa Christi Domini utrumque hoc principium supponit supernaturale.

119. Respondeo negando antecedens quoad utramque partem; probabilior enim sententia, quam cum multis tenuimus in Log. tract. 5. d. 4. à n. 111. affirmat nullum dari in Angelis discursum formalem, saltem circa evidentia, idque ob rationes supra, & loco cit. adductas, ut latè probat P. Soar. loco cit. de Angel. à num. 9. Idem etiam ut certissimum existimo de Scientia per se infusa Christi Domini, ut latè probant Recentiores loco cit. 3. p. & nos satis ostendimus ex dictis in Logica tract. 5. d. 4. à num. 128. unde argumentum ad plurimum solum probat de discursu virtuali: pro quo:

120. Dico 2. Visio beata est virtualiter discursiva. Ita P. Soar. cit. & lib. 2. de Angel. cap. 33. num. 5. P. Granad. tom. 1. d. 2. n. 2. P. Sal. cit. P. Soar. Luffit. cit. n. 165. P. Tellez. cit. & alii. Probatur primò, quia Visio beata primariò attingit Essentiam Divinam, & ex illâ prius cognita attingit secundariò

creaturas; sed hoc fit per discursum, saltem virtualem; ergo &c. Secundò quia in Visione beata possumus distinguere per nostros conceptus duas cognitiones, seu potius duas virtualitates, alteram tendentem in Immutabilitatem Dei, alteram in Æternitatem ex vi Immutabilitatis, in quo non potest non dari ratio discursus, saltem virtualis.

121. Confirmatur primò, quia Visio beata utitur signis instrumentalibus, ut diximus in Log. tr. 3. d. 4. num. 37. sed usus istorum signorum ordinariò fit per discursum, saltem virtualem, ut diximus ibid. d. 2. n. 49 ergo &c. Secundò, quia Visio beata, licet sit perfecta participatio Cognitionis Divinæ, est illà imperfectior; sed Cognitionis Divinæ, utpotè perfectissima, neque virtualiter est discursiva, ut diximus in Log. tr. 5. d. 4. n. 190. ergo Visio beata, utpotè imperfectior, erit saltem virtualiter discursiva. Argumenta quæ adduci possunt contra hanc & præcedentem conclusionem, vide in Log. tr. 5. n. 136. & n. 147.

122. Difficultas 2. Utrum Visio beata evidentior sit, & certior quavis alià cognitione creatà? Advertes primò, certitudinem aliàm esse formalem, & aliàm objectivā: Formalis propriè accepta est, ut definit D. Thom. in 3. dist. 26. q. 2. a. 4. *Firmitas adhesionis potentie in suum cognoscibile*. Certitudo objectiva, à quā oritur formalis, est infallibilitas objecti, quod ita necessarium representatur potentie, ut aliter se habere non possit. Secundò certitudinem objectivam non impendere cognitioni certitudinem formalem, nisi prout intentionaliter illi applicatur. Unde potest objectum in se infallibile fallibiliter applicari cognitioni, ita ut opinionibus, & erroribus subiciatur. His positis.

Dico primò, Visio beata evidentior est quavis alià cognitione creatà, etiam cognitione primi principii. Ita P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 18. n. 2. ad finem. P. Sal. 1. 2. tr. 2. d. 3. sect. 6. n. 22, ubi id probat ex quibusdam locis D. August. *Ægid. lib. 11. de Beatit. q. 5. a. 3. §. 7. n. 26. Caesar. lib. 6. de Verit. q. 29. n. 5. Ribas tr. 3. d. 3. cap. 5. n. 50. & alii*. Probatur primò autoritate D. August. lib. 15. de Civit. cap. 29. ubi asserit Beatos singulas Personas, & unum Deum ita nosse, ut magis ista sint nota, quàm nos ipsi nobis cogniti sumus.

124. Probatur secundò ratione, quia Visio beata procedit à lumine altioris ordinis, & multò majoris perfectionis, quàm est illud, à quo procedunt scientiæ, & prima principia increatis; siquidem procedit à lumine gloriæ, tenditque in objectum habens veritatem unam, simplicissimam, & clarissimam respectu talis luminis; ergo est evidentior qualibet cognitione, etiam primi principii in creatis. Confirmatur, quia ex communi sententià evidentia cognitionis sumitur tum ex parte potentie, & est manifestatio veritatis: tum ex parte objecti, & est proprii objecti claritas, & perspicuitas; sed hæc in Visione beata superant quamlibet evidentiam creatam, ut ex assumptis constat; ergo &c.

125. Dices: Evidentia, & claritas primi principii dici solet summa; ergo evidentia Visionis beate non est illà major; alioqui jam non esset summa. Resp. evidentiam primi principii solum dici summam in ordine ad lumen naturale; nam si prima principia cognoscantur per nobilius lumen, sive sit supernaturale, sive etiam naturale Angelicum, adhuc evidentius poterunt penetrari.

126. Dico 2. Visio beata est certior quilibet certitudine scientiæ creatæ. Ita Durand. in 3. dist. 23. q. 7. n. 10. P. Soar. cit. *Ægid. cit. n. 30. & alii*. Probatur, quia quando cognitio objecti est evidens, ex illius

evidentia desumitur ejus certitudo, ut constat ex Philosophia; siquidem quod objecti veritas est evidentior, eò magis infallibilem generat assensum, in quo certitudo cognitionis constituitur; sed Visio beata evidentissime ostendit veritatem summè necessariam objecti primarii, & objecta secundaria per veritatem summè necessariam cum maximà evidentia cognitam; ergo certior est quilibet scientiæ creatæ. Confirmatur, quia certitudo Visionis beate sumitur ex rationibus primis, & æternis clarissime cognitis in Deo: certitudo autem scientiæ creatæ desumitur ex habitudine, vel connexione extremorum participata ab ipsis rationibus æternis; ergo illa absolute major est.

Difficultas 3. Utrum certitudo Visionis beate sit major certitudine fidei? Affirmativè. Probatur, quia licet hujusmodi cognitiones sint omnino æquales ex parte objecti, & ejusdem infallibilitatis; siquidem utraque in prima veritate nititur; certitudo tamen Visionis beate includit quiddam importat certitudo fidei, & multò plura: primò necessitat intellectum, excludendo ab illo omnem prorsus dubitationis umbram. Secundò procedit ex lumine supernaturali non obscuro, sicque nobiliori: Tertiò fundatur in prima veritate, non loquente, sed in se manifestante totam suæ infallibilitatis necessitatem, in quā fundatur certitudo fidei: Quartò habet se ut certitudo subalternans ad subalternatam; siquidem ostendit originem, unde Fides suam accipiat certitudinem; ergo negari non potest certitudinem Visionis beate esse majorem certitudine fidei; imò & certitudine scientiæ per se infusæ Christi Domini, & cujuslibet alterius scientiæ non beatificæ.

SECTIO VI.

Utrum, & quomodo Visiones Beate inter se specie distinguantur?

128. DIFFICULTAS 1. Utrum Visiones Beate hominis v.g. & Angeli de facto, aut saltem de possibili, specie distinguantur ex diversitate essentiali potentiarum, à quibus eliciuntur? Negativè. Ita Durand. in 3. dist. 14. q. 1. n. 8. *Marfil. q. 10. a. 2. Mayron. in 2. dist. 3. q. 1. Sor. in 4. dist. 49. q. 3. a. 2. §. His non obstantibus, P. Mol. 1. p. q. 12. art. 6. d. 5. Zumel. Pesant. ibid. P. Vasq. d. 47. cap. 5. §. Respondet, P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 19. conclus. 1. P. Valent. 1. 2. q. 5. d. 1. pun. 3. sine. P. Sal. 1. 2. tr. 2. d. 3. sect. 9. P. Gil. tom. 2. tr. 8. cap. 8. P. Amicus tom. 1. d. 9. n. 281. P. Becan. tr. 1. q. 8. cap. 9. P. Fasol. 1. p. q. 12. art. 6. dub. 2. & alii.*

Probatur 1. pars primò, quia diversitas specifica actuum dignosci nequit ex diversitate essentiali potentiarum, à quibus eliciuntur, nisi quando potentia illos producant secundum earum rationem specificam completam & adæquatam, non autem secundum genericam, incompletam, & inadæquatam; siquidem actus secundum suam rationem adæquatam acceptus, est quædam proprietas, seu quasi proprietas potentia, à qua egreditur; proprietas autem subiectum, seu naturam, cujus est proprietas respicit, & ab eadem specificatur, non secundum rationem genericam, sed secundum solam specificam; atqui potentia hominis & Angeli secundum se acceptæ Visiones beatas producant secundum quod in ratione potentiarum habent incompletum, inadæquatam, & genericum, nempe